

– Svakt stigende priser i Norge

– Jeg forventer at matprisene i Norge vil bli svakt stigende, mens prisutviklingen internasjonalt vil være langt mer urolig – slik vi har sett de siste årene, sier konsernsjef Sverre Leiro i NorgesGruppen.

Leiro peker på at råvareproduserende land i sterkere grad vil etterspørre egen mat, og mener norsk selvforsyningsgrad bør opp på et høyere nivå enn i dag. Leiro trekker fram avlingssvikt, naturkatastrofer og dreining i internasjonal kjøpekraft, som gir raske endringer i markedet, som hovedårsakene til at vi igjen ser sterk økning i matprisene.

– Vi skal heller ikke underkjenne betydningen av at den globale befolkningveksten på 200 millioner mennesker årlig også gir et naturlig press på prisene. De typiske råvareproduserende nasjonene vil etter hvert også selv etterspørre egne råvarer i økende grad. Og også bearbejdede produkter i takt med høyere levestandard i produksjonslandene, sier Leiro, som dessuten tror internasjonale investorer ser muligheter i denne uroen og posisjonerer seg deretter.

– Dette bidrar også til store prisendringer, sier han.

Stabilt høyere prisnivå

– Er tiden med lave matpriser over?

– Vanskelig å si, men jeg tror ikke alle har tatt innover seg at store land i Asia de siste årene har økt kjøpekraften betydelig. Dette vil bidra til at internasjonal mat vil etablere et stabilt høyere prisnivå. Dette vil selvfølgelig også påvirke Norge, selv om vårt importvern i denne sammenheng virker «prisdpende», sier Leiro og trekker fram et konkret eksempel på en «global» utfordring.

– Ris er et meget viktig basisprodukt i mange land. Risprisene kan være utslagsgivende for ro eller uro i befolkningen. Faren

for økt uro og sosiale opptøyer kan gjøre det nødvendig for produksjonslandene å subsidiere innenlandsprisene og få dette kompensert med høyere eksportpriser. I Bolivia blir nå sukker rasjonert. Ifølge FAO sin prisindeks, som startet i 1990, har matprisene steget for syvende måned på rad og har nådd sitt høyeste punkt siden 1990. Vi ser også at sterk prisvekst på basisprodukter til bruk innen kjøttproduksjonen, har ført til ekstreme prisøkninger på kjøtt i USA.

Økt selvforsyning

– Hva er dine forventninger til prisutviklingen framover?

– I Norge svakt stigende, internasjonalt langt mer urolig – slik vi har sett de siste årene. Jeg håper at prisforskjellen mellom Norge og naboland vil kunne reduseres. Det vil alle i vår verdikjede være tjent med, poengterer Leiro.

Med ny landbruksmelding på plass håper Leiro at norske matprodusenter vil se noe mer optimistisk på fremtiden.

– Hvis meldingen kan gi svar på landbruksstrukturendringer og bidra til at norsk råvare i større grad blir internasjonalt konkurransedyktig enn i dag, tror jeg aktørene i matvarekjeden vil legge seg offensivt i selene for å sikre norsk matproduksjon i mange år fremover. Utfordringene på verdensmarkedet understreker behovet for at norsk selvforsyningsgrad stabiliseres på et høyere nivå enn i dag. Landbruksmeldingen må understøtte dette, også i den forstand at norsk primærproduksjon må effektiviseres, slik at «alt ikke produseres alle steder», mener NorgesGruppen-sejfen.